

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 4538
Konu : Soru Önergeleri

28.11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.10.2013 tarihli ve 146139 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/31933 ve 7/31935, Muş Milletvekili Demir ÇELİK'e ait 7/31934, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/31936, 7/31938, 7/31939 ve 7/31940, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/31937, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'ya ait 7/31941, Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/31942, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'e ait 7/31943, Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'e ait 7/31944 ve Antalya Milletvekili Yıldırım SAPAN'a ait 7/31945 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/31933, 7/31934, 7/31935, 7/31936,
7/31937, 7/31938, 7/31939, 7/31940,
7/31941, 7/31942, 7/31943, 7/31944, 7/31945
(23 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Emre KÖPRÜLÜ**
Tekirdağ Milletvekili
Esas No : **7/31935**

AKP'nin alkol paketinden üreticileri, sektörü yaralayan yeni bir uygulama daha ortaya çıkmıştır. Geçimini bu sektörden sağlayan yüzbinlerce çalışan alkol yasasında yapılan son düzenleme ile bir darbe daha yemiştir. Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren alkollü içkiler hakkındaki yönetmelikte yapılan değişiklik ile, Türk vatandaşlarına fuarlarda alkollü içki tadımı yasaklanmış, pasaport gösterme şartı konmuş, yani tüketicinin bilgi edinme ve tercih kullanma hakkı elinden alınmıştır. Yine yönetmelikte yapılan değişiklik ile; yüksek para cezaları getirilirken, para cezalarının uygulama şekline dair hiçbir açıklama yapılmaması ve kimin hangi durumda hangi cezayı vereceği konusu ceza uygulayacak birimin takdirine bırakılması da sektörü kaygılandıran bir diğer sorun olmuştur. Yeni düzenleme hakkında açıklama yapan uzmanlar, hukukçular ise, yönetmeliğin içeriğinin tamamen antidemokratik olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Bu yasa ile sadece içki sektörü değil, turizm ve dolayısıyla ekonominin de büyük darbe alacağına işaret eden uzmanlar, dünyada yeni yeni tanınmaya ve tercih edilmeye başlanan yerli içkilerin de önünde büyük engel olduğuna dikkat çekmektedirler. Dolayısıyla yerel pazarda güçlenemeyen ürünler uluslararası piyasada da başarılı olamayacaktır.

Türkiye'nin en çok şaraplık üzüm üreten, en çok şarap fabrikasına sahip olan Tekirdağ'ın Şarköy ilçesi başta olmak üzere, şarap festivallerinin düzenlendiği ve geçimlerini bundan sağlayan diğer turizm kentleri de bu yasadaki olumsuz bir şekilde etkileneceklerdir. Tanıtım yasalarının olması sebebiyle tüketici alkollü içkinin şişesi, ayrıştırıcı özellikleri hakkında bilgi edinemeyeceği için kolayca sahte ürüne yönelecek, kaçak alım ve satımın önü açılacaktır. İçki yasağı ve son yapılan yönetmelikteki değişiklik ile özellikle turizm ilçelerindeki küçük esnaf yok olacak, mağdur olacaktır.

Kamuoyu araştırmalarına göre, Türkiye nüfusunun yüzde 80'inin alkol tüketmediği, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü üyesi 34 ülke arasında en düşük düzeyde olduğu belirtilirken, yapılan bu düzenleme hükümetin iktidara geldiği günden bu yana yaptığı anti-demokratik uygulamaların, kişilerin özgürlük haklarını kısıtlayan ve yaşam tarzlarına müdahale eden uygulamaların bir örneği olarak tarihe geçecektir.

Bu bağlamda;

SORU 1) Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (TAPDK), "Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; Türk vatandaşlarına fuarlarda alkollü içki tadımını yasaklamanızın ve pasaport şartı koymanızın gerekçesi nedir? Bu yönetmelik değişmeden önce, fuar alanlarına böyle bir yasak getirilmeden önce herhangi bir sorun, sıkıntı yaşanmış mıdır?

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SORU 2) Hukukçular tarafından incelenen yönetmelikte pek çok maddenin ‘demokratik olmayan uygulamalar’ getirdiği yönünde ki eleştirilerini dikkate alarak düzenlemeyi, sektör çalışanlarının çıkarlarını da dikkate alarak yeniden gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz?

SORU 3) Alkol yasağı ve bahsi geçen yönetmelikteki değişiklikler sebebiyle; geçimini bundan sağlayan üretici, esnaf ve diğer çalışanların mağdur olacakları ortada iken buna dair bir önlem alacak mısınız?

SORU 4) Türkiye'nin en çok şaraplık üzüm üreten, en çok şarap fabrikasına sahip olan Tekirdağ'ın Şarköy ilçesi başta olmak üzere, şarap festivalleriyle adını duyurmuş turizm ilçelerinde, getirmiş olduğunuz yasaklar sebebiyle adeta bir yıkım yaşatacağınızın farkında mısınız?

SORU 5) Alkollü içkilerle ilgili tanıtım yasakları sebebiyle ürünlerin tanıtımının yasaklanması neticesinde tüketicinin bilgi edinme ve tercih kullanma hakkını tamamen ortadan kaldırmış olmuyor musunuz? Bu yasaklar sonucu tüketiciyi kaçak ve sahte ürüne yöneltmiş olmayacak mısınız? Kaçak ve sahte ürünlerden ölümlerin sorumlusu kim olacaktır?

SORU 6) Yasaklar içeren bu yasalarınız kişilerin özgürlük haklarını ihlal ve yaşam tarzlarına müdahale anlamına gelmiyor mu?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) 4250 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi birinci fıkrasında, “Alkollü içkilerin her ne surette olursa olsun reklamı ve tüketicilere yönelik tanıtımı yapılamaz. Bu ürünlerin kullanılmasını ve satışını özendiren veya teşvik eden kampanya, promosyon ve etkinlik yapılamaz. Ancak, münhasıran alkollü içkilerin uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik ihtisas fuarları ile bilimsel yayın ve faaliyetler düzenlenebilir” hükmü ve 9 uncu madde dördüncü fıkrasında ise, “İkinci fıkradaki mesafe sınıfları içerisindeki taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinlikler için Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunca açık alkollü içki sunum izni verilebilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu düzenlemelere paralel olarak, “Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 13 üncü maddesi yedinci fıkrasında, “Bu Yönetmeliğin 20 nci maddesi kapsamında, münhasıran alkollü içkilerin uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik ihtisas fuarları ile bilimsel yayın ve faaliyetler düzenlenebilir. Münhasıran alkollü içkilerin uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik ihtisas fuarları, faaliyetler ve taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinliklerde aşağıdaki hususlara uyulur:

- Uluslararası nitelikte ve münhasıran alkollü içki tanıtımına yönelik ihtisas fuarları ve diğer faaliyetler süresince kurulacak standlarda tadım amaçlı alkollü içki sunumu yapılmak istenmesi halinde, fuarın veya faaliyetin gerçekleştirileceği mahalde yetkili bulunan belediye veya özel idare ya da mülki amirlikten alınmış alkollü içki sunumuna ilişkin izin belgeleri ile birlikte, en geç etkinliğin başlamasından otuz gün önce etkinliği düzenleyen tarafından izin için Kuruma başvurulur. Kurum bu tür başvuruları on beş iş günü içinde değerlendirir ve sonuçlandırır. Bu tür etkinliklerde 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında hüküm altına alınan mesafe şartları uygulanmaz ve yabancı katılımcılar ile belgeli satıcılar ve bu kişiler tarafından görevlendirilmiş çalışanlara yönelik tadım amaçlı sunum uygulaması mümkündür. Söz konusu faaliyetler, bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun yürütülmek zorundadır.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinlikler için 4250 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan mesafe şartı aranmaz. Bu tür süreli etkinlikler için Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak etkinliğin gerçekleştirileceği yerin taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli bulunduğu dair bir yazı ve bu yerde süreli etkinlik düzenlenmesine yönelik mülki amirlik tarafından verilen izni gösterir yazı ile Kuruma yapılacak başvuru üzerine açık alkollü içki sunum izni verilebilir. İzin verilen süreli etkinlikler de Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun yürütülmek zorundadır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından hazırlanan ve 30/03/2007 tarihinde yürürlüğe giren “Yurt İçinde Fuar Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesinde, İhtisas fuarları, “Belirli bir ürün veya hizmet grubu ya da sektörle doğrudan ilgili ve sektöre yönelik mal ve hizmet üreten katılımcıların, teknolojik ve uygulamalı bilgi alışverişinin arttırılması ve ticari işbirliğine yönelik bilgi değişimi ortamının yaratılması ile ihtiyaç duyulan ürün siparişlerinin verilmesini amaçlayan, en az yirmi katılımcının yer aldığı, süresi on günü geçmeyen etkinliklerdir.”; 6 ncı maddesinde, Uluslar arası fuarlar, “Bir fuarın uluslararası nitelikte olması ve “uluslararası” unvanının kullanılabilmesi için, fuarın aynı düzenleyici tarafından, aynı isim ve konuda son yedi yıl içerisinde en az üç defa düzenlenmiş olması; ayrıca doğrudan veya dolaylı (temsilcileri kanalıyla) yabancı katılımcı sayısının tüm katılımcı toplamı içerisinde en az yüzde on beşe ulaşması veya yabancı katılımcıya tahsis edilen net metrekaare stand alanı büyüklüğünün toplamın en az yüzde onuna ulaşmış olması veya yabancı ziyaretçi sayısının toplam ziyaretçi sayısı içerisinde en az yüzde iki buçuğu bulması gerekmektedir.” şeklinde tanımlanmıştır.

4250 sayılı Kanun ile tüketiciye yönelik tanıtım yasaklanmış olduğundan Yönetmelik’te de Kanuna paralel olarak gerekli düzenleme yapılmıştır. Türkiye’de piyasaya arz edilen alkollü içkiler, bandrol ile satışa sunulmaktadır. Söz konusu uygulama, ürün güvenliğinin temin edilmesine yönelik özel bir uygulama niteliği taşımaktadır. Tüketicilerin üzerinde bandrol bulunan ürünleri satın almaları gerekmekte olup tüketicinin söz konusu bandrolü görmesi bu konuda yasal ürün ile kaçak veya sahte ürünü ayırmasına yetecektir. Buna rağmen, oluşabilecek kaçak veya sahte ürünün piyasaya arzına yönelik olarak da 5607 sayılı Kanun kapsamında kolluk kuvvetleri tarafında suçun önlenmesi ve takibine yönelik işlemler yapılmakta ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından önlemler alınmakta ve kontroller yapılmaktadır. Ayrıca, söz konusu ürünler, 4250 ve 4733 sayılı Kanunlar’da belirtilen süreçler kapsamında üretim ve ticari düzenlemelere tabidir.